

С А Д Р Ж А Ј
ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет и примена закона
2. Законска, професионална и интерна регулатива
3. Дефиниција израза
4. Разврставање правних лица
5. Језик и новчана јединица

II ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА

1. Основе организације рачуноводства
2. Рачуноводствене исправе и евидентирање пословних промена
3. Пословне књиге
4. Контни оквир
5. Ажурност и чување рачуноводствених исправа и пословних књига
6. Попис имовине и обавеза
7. Усаглашавање потраживања и обавеза

III РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА И ПРАВИЛА

IV ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

1. Финансијски извештаји - појединачни
2. Консолидовани финансијски извештаји
3. Ревизија финансијских извештаја

V ПРОФЕСИОНАЛНА РЕГУЛАТОРНА ТЕЛА

VI ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ

1. Поверавање вођења пословних књига, припрема и презентација финансијских извештаја
2. Професионална стручност лица одговорних за вођење пословних књига, припрему и презентацију финансијских извештаја
3. Услуге ревизије финансијских извештаја
4. Посебни услови за пружање услуга ревизије финансијских извештаја
5. Правила ревизије финансијских извештаја
6. Лица одговорна за извештаје о ревизији финансијских извештаја

VII ДОСТАВЉАЊЕ И ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

VIII ЗАКОНСКА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОНТРОЛА И НАДЗОР

1. Контрола
2. Надзор – Независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет и примена закона

Члан 1.

Овим законом се уређују услови и начин вођења пословних књига, припрема, презентација, обелодањивање и ревизија финансијских извештаја, услови и начин пружања рачуноводствених услуга и услуга ревизије финансијских извештаја, као и законска и професионална контрола и надзор примене овог закона.

Одредбе овог закона односе се на привредна друштва, задруге, банке и друге финансијске организације, осигуравајућа друштва, берзе, берзанске посреднике, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друга правна лица (у даљем тексту: правна лица) као и на физичка лица која самостално обављају делатност ради стицања добити (у даљем тексту: предузетници), ако посебним законом није другачије одређено.

Одредбе овог закона односе се и на правна лица која су банке и друге финансијске организације и организације за осигурање основале у иностранству.

Остала правна лица и други облици организовања која је домаће правно лице основало у иностранству примењују одредбе овог закона уколико није другачије предвиђено прописима држава у којима су основана.

Одредбе овог закона односе се и на организационе делове иностраних правних лица која у Републици Србији обављају привредну делатност, а седиште им је у иностранству.

Одредбе овог закона не односе се на буџете и кориснике буџетских средстава и организације обавезног социјалног осигурања, ако посебним прописима није другачије одређено.

2. Законска, професионална и интерна регулатива

Члан 2.

Правна лица и предузетници, из члана 1. овог Закона, дужни су да вођење пословних књига, припрему, презентацију, обелодањивање и ревизију финансијских извештаја врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом.

Законску регулативу уређују државни органи, а чине је овај закон и подзаконски акти донети на основу њега.

Професионалну регулативу чини: *IFAC*–ов Етички кодекс за професионалне рачуновође; Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (*IAS/IFRS – International Financial Reporting Standards*) и Међународни стандард финансијског извештавања за мале и средње ентитете (*IFRS for SMEs – International Financial Reporting Standards for small and medium-sized entities*) и њихова упутства и смернице за примену; Међународни стандарди ревизије (*ISA – International Standards on Auditing*); Међународни стандарди ангажовања на прегледу (*ISRE – International Standard on Review Engagements*); Међународни стандарди ангажовања на основу којих се пружа уверавање (*ISAE – International Standard on Assurance Engagements*); Међународни стандард контроле квалитета (*ISQC – International Standards FOR Quality Control*); Међународни стандарди едукације (*IES – International Educational Standards*) Национални рачуноводствени образовни стандард РСБ 31 - *Професионално образовање рачуновођа*, који регулише стицање професионалних звања; национални рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера РСБ 33 - *Рачуноводствени софтверски стандард*; други рачуноводствени стандарди донесени у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа (*IFAC– International Federation of Accountants*) и Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board – IASB*) и њихових тела, као и акти професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа - *IFAC*-а.

Професионална организација пуноправна чланица Међународне федерације рачуновођа (*IFAC*) - Савез рачуновођа и ревизора Србије (у даљем тексту: Професионална организација) врши надзор над применом међународне професионалне регулативе, доноси и спроводи професионалну регулативу на националном нивоу.

Интерна регулатива су акта донета од стране правних лица и предузетника који у складу са законском и професионалном регулативом, уређују ниво професионалне оспособљености рачуновођа, организацију рачуноводства, контролне поступке, рад интерне контроле и ревизије и рачуноводствене политике (распоред трошкова на производе и услуге – цена коштања, метод и рокови отписа нематеријалних улагања и сталних средстава, метод обрачуна излаза залиха, и сл.) и друга питања у вези са организацијом рачуноводства.

Мали ентитети (мала правна лица и предузетници) и средња правна лица, за припрему, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја, примењују Међународне стандарде финансијског извештавања за мале и средње ентитете, с тим што средња правна лица могу да се одреде да примењују МРС/МСФИ што утврђују интерном регулативом.

Одлуке о доношењу Националног рачуноводственог образовног стандарда РОС 31, Националног рачуноводственог стандарда квалитета рачуноводствеог софтвера РСС 33 и других рачуноводствених стандарда које доноси професионална организација у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа (IFAC) објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

3. Дефиниција израза

Члан 3.

Значења израза у смислу овог закона:

- *IFAC-ов Етички кодекс за професионалне рачуновође* је и етички кодекс професионалне организације, чланице IFAC-а, који представља скуп етичких норми у виду правила и принципа са упутствима за њихову примену, као и мера које се примењују уколико се те норме не поштују;
- *МРС/МСФИ (IAS/IFRS)* су Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (*International Financial Reporting Standards – IAS/IFRS*, а *МСФИ за МСЕ (IFRS for SMEs)* су Међународни стандард финансијског извештавања за мале и средње ентитете (*International Financial Reporting Standards for small and medium-sized entities*) које проглашава Одбор за Међународне

- рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board – IASB*);
- *MCP (ISA)* су Међународни стандарди ревизије (*International Standards on Auditing*) које је прогласила Међународна федерација рачуновођа (*International Federation of Accountants – IFAC*);
 - *Међународни стандарди ангажовања на прегледу (International Standard on Review Engagements – ISRE)* Стандарде који је прогласила Међународна федерација рачуновођа;
 - *Међународни стандарди ангажовања на основу којих се пружа уверавање (International Standard on Assurance Engagements – ISAE)* Стандарде које је прогласила Међународна федерација рачуновођа;
 - *"Међународни стандард контроле квалитета" (International Standards for Quality Control – ISQC)* је стандард који је утврдио *IFAC*-ов одбор за квалитет на основу кога се организује и спроводи професионална контрола квалитета услуга у јавној пракси;
 - *Међународни стандарди едукације (IES – International Educational Standards)* су стандарди које је прогласила Међународна федерација рачуновођа (*International Federation of Accountants – IFAC*);
 - *"РОС 31 – Професионално образовање рачуновођа"* је национални рачуноводствени образовни стандард, усклађен са Међународним стандардима едукације *IES*, којим се уређују услови и начин образовања и стицања професионалних звања у рачуноводству и коришћење професионалних исправа;
 - *"РСС 33 – Рачуноводствени софтверски стандард"* је национални рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера којим се дефинишу елементи и квалитет рачуноводственог софтвера;
 - *"Професионални рачуновођа"* је професионално стручно лице носилац професионалног звања стеченог у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом *РОС 31*, члан професионалне организације, чланице *IFAC*-а, било

- да обавља јавну праксу или је запослен код послодавца у привреди, јавном сектору или другим делатностима или врши послове ревизије финансијских извештаја, како је то дефинисано IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође;
- *Професионални рачуновођа у јавној пракси* је лице запослено у привредном друштву које пружа професионалне услуге, односно предузетник који пружа професионалне услуге;
 - *Професионалне услуге* су услуге које пружа професионални рачуновођа са потребним рачуноводственим квалификацијама на пословима рачуноводства, ревизије финансијских извештаја, пореског консалтинга и консалтинга општег и финансијског менаџмента;
 - *Јавни интерес* - колективно добро заједнице људи и институција којима рачуновође пружају професионалне услуге, како на националном тако и на међународном нивоу.
 - *"Именик професионалних рачуновођа"* је књига у коју се уписују и ажурирају подаци и на основу које се прати рад Професионалних рачуновођа; у њој се води евиденција о континуираној едукацији, изреченим професионалним мерама и издатим професионалним исправама - лиценцама о професионалној оспособљености;
 - *"Регистар привредних друштава и предузетника"* је књига коју води и ажурира професионална организација, где се уписују подаци који се односе на чланове – привредна друштва и предузетнике регистроване за пружање рачуноводствених услуга у јавној пракси (рачуноводства, пореског саветодавства, пројектовања рачуноводственог софтвера, консултантских услуга за менаџмент или обављања финансијског менаџмента).
 - *„Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја“* издаје министарство надлежно за послове финансија и води „Регистар о издатим Лиценцама за услуге ревизије финансијских извештаја“.
 - *"Регистар привредних друштава за ревизију финансијских извештаја"* је регистар чланства који води Комора привредних друштава лиценцираних за ревизију финансијских

извештаја, а у који се уписују привредна друштава за ревизију финансијских извештаја којима је издата Лиценца за услуге ревизије финансијских извештаја.

4. Разврставање правних лица

Члан 4.

Правна лица се у смислу овог закона разврставају на мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, редовних прихода и вредности имовине на дан састављања финансијских извештаја.

У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан састављања финансијских извештаја испуњавају најмање два од три следећа критеријума:

- 1) просечан број запослених између 50 и 250,
- 2) збир пословних, финансијских и осталих прихода између 3.500.000 и 10.000.000 евра и,
- 3) вредност имовине између 2.000.000 и 6.000.000 евра.

Правна лица која имају износе ниже од предвиђених код најмање два од наведена три критеријума разврставају се у мала правна лица, а правна лица која имају више износе код најмање два од наведена три критеријума сматрају се великим правним лицима.

Великим правним лицима, у смислу овог закона, сматрају се банке и друге финансијске организације, берзе и берзански посредници, осигуравајућа друштва, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и инвестициони фондови, без обзира на наведене критеријуме.

Третман малог правног лица, у смислу овог закона, имају предузетници, без обзира на наведене критеријуме.

Члан 5.

Разврставање у складу са критеријумима из члана 4. овог закона врши само правно лице са стањем на дан састављања финансијских извештаја и исто користи за наредну пословну годину.

Новооснована правна лица разврставају се сразмерно броју месеци, на основу података из текућег финансијског извештаја и исто користе за текући и наредни пословни период.

Просечан број запослених израчунава се тако што се укупан број запослених крајем сваког месеца, укључујући и запослене у иностранству, подели са бројем месеци.

Вредности у еврима прерачунавају се у динарске вредности по средњем званичном курсу који објављује Народна банка Србије.

5. Језик и новчана јединица

Члан 6.

Пословне књиге се воде, а финансијски извештаји састављају и презентују на српском језику и у званичној националној валути.

Трансакције у другим валутама прерачунавају се у динарску вредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан настанка трансакције, а за неизмирене обавезе, потраживања и новчана средства на текућим рачунима и благајни у страниој валути – и на дан састављања финансијских извештаја.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА,

1. Основе организације рачуноводства

Члан 7.

Правна лица и предузетници интерном регулативом уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа.

Правна лица и предузетници прописују интерне рачуноводствене контролне поступке, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду.

Правно лице и предузетник који врши обраду података на рачунару дужно је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно рачуноводственом софтверском стандарду РСС 33 Рачуноводствени софтвер.

Унос података у пословне књиге организује се тако да омогући:

- 1) контролу улазних података;
- 2) контролу исправности унетих података;
- 3) увид у промет и стање рачуна главне књиге;
- 4) увид у хронологију обављеног уноса пословних промена и
- 5) чување и коришћење података.

2. Рачуноводствене исправе и евидентирање пословних промена

Члан 8.

Књижења пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, као и прихода и расхода врше се на основу рачуноводствених исправа, које могу бити у класичном или електронском облику.

Класична рачуноводствена исправа је писани доказ о насталој пословној промени, која треба да садржи све податке потребне за евидентирање у пословним књигама, тако да се из ње недвосмислено види основ и природа пословне промене.

Класична рачуноводствена исправа саставља се у потребном броју примерака, на месту и у време настанка пословне промене и мора да буде потписана од стране лица која су учествовала у тој пословној промени.

Фотокопија класичне рачуноводствене исправе може служити као основ за књижење пословне промене, под условом да је на њој наведено место чувања оригиналне исправе, као и потпис одговорног лица.

Рачуноводствена исправа у електронском облику је доказ о насталој пословној промени послат телекомуникационим путем у виду електронске поруке.

Рачуноводствена исправа послата телекомуникационим путем, мора бити потписана електронским потписом и потврђена електронском поруком на основу уговора који је потписан, између пословних партнера, у складу са законом.

Рачуноводственом исправом сматра се и исправа формирана кроз електронску размену података између рачунара у складу са JUS, UN/EDIFACT, XML и XBRL стандардима, који регулишу размену електронских докумената.

Пошиљалац је обавезан да податке на улазу у телекомуникациони систем уноси са оригиналних рачуноводствених исправа и дужан је да чува оригиналне рачуноводствене исправе.

Уколико пренос података (EDI – Electronic Data Interchange) врши посредник, исти је одговоран за неповредивост пренесених порука.

Рачуноводствена исправа, класична и у електронском облику, треба да садржи све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да и неинформисана особа, може из исправе недвосмислено и без икакве сумње да разуме природу настале пословне промене.

Члан 9.

Лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа својим потписом, класичним или електронским, потврђују да је она истинита и да верно приказује пословну промену.

Правно лице интереном регулативом може да уведе интерну контролу и интерну ревизију која врши независну верификацију интерних контрола процеса рада, уколико то изискује сложеност и обим пословања.

Послове из става 2. овог члана обавља професионално стручно лице из члана 29. овог закона.

Контролу рачуноводствених исправа не могу да врше лица која су задужена материјалним стварима (вредностима) на које се исправе односе.

3. Пословне књиге

Члан 10.

Пословне књиге су једнообразне евиденције о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима правних лица и предузетника.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства воде сва правна лица и предузетници, ако посебним законом није другачије одређено.

Члан 11.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства су: дневник, главна књига и помоћне књиге.

Дневник је пословна књига у којој се хронолошким редом, свакодневно, књиже све пословне промене.

Главна књига представља основну пословну књигу у којој се све пословне промене књиже систематски на појединачним аналитичким рачунима, отвореним на основу прописаног контног оквира. Главна књига омогућава увид у стање и промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима.

Сваки унос података у пословне књиге мора да буде повезан са одговарајућом рачуноводственом исправом.

Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се у складу са интерном регулативом, воде за: сталну имовину, материјал, робу, производе и другу имовину, зараде, дужнике, повериоце, акције, готов новац, драгоцености и хартије од вредности у благајни и др.

Стална имовина се води преко Књиге сталне имовине (Књиге основних средстава) која представља регистар сталне имовине правних лица и преко аналитичке евиденције по врстама, која садржи: основицу за амортизацију, стопу отписа и отписану вредност по основу амортизације и умањења, односно увећања вредности.

Аналитичка евиденција материјала, робе у промету на велико, производа и друге имовине у облику ствари води се по врсти, количини и вредности.

Књига благајне је пословна књига у коју се уносе пословне промене које настају на готовини у динарима и девизама, хартијама од вредности и другим вредностима које се чувају у благајни правног лица и предузетника. Књига благајне закључује се сваког дана у ком је било пословних промена и доставља се рачуноводству истог, а најкасније наредног дана.

Пословне књиге могу да се воде у слободним листовима, повезане или пренете на неки од електронских или магнетних медија, тако да по потреби могу да се одштампају или прикажу на екрану.

Члан 12.

Пословне књиге се воде за пословну годину која је једнака календарској.

Отварање пословних књига врши се на почетку обрачунског периода на основу биланса стања претходног обрачунског периода.

Новооснована правна лица и предузетници отварају пословне књиге на основу пописа имовине и обавеза на дан уписа у регистар код надлежног органа.

Члан 13.

Пословне књиге се закључују на крају пословне године, настанком статусне промене, престанком пословања и у другим случајевима, а након књижења свих пословних промена и обрачуна.

Помоћне књиге које се користе више од једне године закључују се по престанку њиховог коришћења.

Пословне књиге се закључују најкасније до рока за предају финансијских извештаја.

4. Контни оквир

Члан 14.

Правна лица и предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства пословне промене књиже на троцифреним синтетичким рачунима.

Троцифрени–синтетички рачуни представљају обавезни контни оквир.

Пословна промена књижи се на основу рачуноводствених исправа о насталој промени, на рачуну који одговара природи те промене.

Контни оквир и садржину рачуна прописује:

- 1) за привредна друштва, задруге, берзе, берзанске посреднике, и друга правна лица и предузетнике – орган надлежан за послове финансија.
- 2) за Народну банку, банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, инвестиционе фондове, добровољне пензијске фондове и

друштва за управљање добровољним пензијским фондовима
Гувернер Народне банке Србије.

Надлежни органи из става 4. овог члана, дужни су да контне оквире пропишу у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

5. Ажурност и чување рачуноводствених исправа и пословних књига

Члан 15.

Правна лица и предузетници су дужни да уредно и ажурно воде пословне књиге.

Лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа по основу којих је настала пословна промена дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталом променом доставе рачуноводству одмах по изради, односно пријему, а најкасније у року од осам дана, од дана када је пословна промена настала.

Лица која воде пословне књиге, након спроведене контроле примљених исправа, дужна су да исправе прокњиже у пословним књигама наредног дана, а најкасније у року од пет дана од дана пријема.

Члан 16.

Рачуноводствене исправе чувају се у следећим роковима:

1) трајно се чувају исплатне листе или аналитичке евиденције зарада које осигуравају битне податке о запосленом,

2) пет година се чувају исправе на основу којих се уносе подаци у пословне књиге,

3) пет година се чувају исправе платног промета у овлашћеним финансијским институцијама платног промета,

4) три године се чувају продајни и контролни блокови, помоћни обрасци и слична документација.

Закључене, потписане и оверене пословне књиге и финансијски извештаји се чувају, и то:

1) финансијски извештаји 30 година;

2) дневник и главна књига 10 година;

3) помоћне књиге пет година.

Правна лица и предузетници су дужни да чувају евиденције које обезбеђују вршење контроле обрачунатих и плаћених јавних прихода, у роковима предвиђеним прописима којима се уређују ова питања.

Правна лица и предузетници су дужни да уредно чувају рачуноводствене исправе и пословне књиге у писаној, електронској или магнетној форми или коришћењем других средстава архивирања и да одреде лице одговорно за њихово чување.

Рок чувања рачуноводствених исправа и пословних књига рачуна се од задњег дана пословне године на коју се односе.

Рачуноводствене исправе и пословне књиге се чувају у просторијама у којима се обавља делатност, односно код правних лица или предузетника регистрованих за вођење рачуноводства, ако им је поверено вођење пословних књига.

Уколико се пословне књиге воде посредством рачунара, упоредо са меморисаним подацима треба да се обезбеди и меморисање апликативног софтвера, како би подаци били доступни контроли.

При отварању поступка ликвидације или стечаја, рачуноводствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом, односно стечајном управнику.

6. Попис имовине и обавеза

Члан 17.

На почетку пословања и на крају сваке пословне године, правна лица и предузетници врше попис имовине и обавеза, пре израде финансијског извештаја и усклађују књиговодствено стање са стварним стањем утврђеним пописом.

Попис и усклађивање имовине и обавеза са стварним стањем врши се на начин, по поступку и у случајевима прописаним правилником који доноси министар надлежан за послове финансија.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, правно лице својом интерном регулативом може да предвиди и дуже периоде за вршење пописа књига, филмова, фотоса, архивске грађе и сл., с тим што ти периоди не могу да буду дужи од пет година.

Пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја, врши се усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама.

Члан 18.

Поред годишњег (редовног) пописа, правна лица и предузетници пописују имовину и обавезе и приликом примопредаје дужности рачунопологача као и у другим околностима (ванредан попис).

Правно лице и предузетник интерном регулативом уређују организацију и технику пописа (одређивање комисија, начина и рокова пописа, начина усклађивања књиговодственог са стварним стањем и др.).

7. Усаглашавање потраживања и обавеза

Члан 19.

Правно лице и предузетник у обавези су да, пре састављања финансијског извештаја, изврши усаглашавање потраживања и обавеза, што доказују одговарајућом исправом.

Поверилац је дужан да дужнику, пре састављања финансијског извештаја, достави попис ненаплаћених рачуна, а дужник је обавезан да у року од пет дана од дана пријема потврди своју обавезу или је аргументовано оспори и о томе писано обавести повериоца.

Правно лице је дужно да у Напоменама уз финансијске извештаје, уколико има обавезу састављања овог извештаја, или на други начин обелодани неусаглашена потраживања и обавезе.

III. РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА И ПРАВИЛА

Члан 20.

За признавање, мерење презентацију и обелодањивање финансијских извештаја примењују се рачуноводствена начела дата у Оквиру за припремање и презентацију финансијских извештаја и Међународном рачуноводственом стандарду 1 (MPC 1) - Презентација финансијских извештаја.

За признавање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја непосредно се примењују Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: *MPC/MCFI*), односно Међународни

стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете (у даљем тексту: *МСФИ за МСЕ*) ако се обвезник из члана 2. став 6. овог закона, определио да примењује *МСФИ за МСЕ*.

Ревизија финансијских извештаја, састављање и изражавање ревизорског мишљења врши се уз непосредну примену Међународних стандарда ревизије (у даљем тексту: *МСР*).

Ако се према *МРС/МСФИ* стекну услови да се протекла година сматра хиперинфлаторном, надлежни државни орган, до 15. јануара текуће године објављује индекс раста цена за усклађивање позиција финансијских извештаја предходне године.

Професионалне рачуновође, из члана 3. став 1. ал. 8. и 9. овог закона, послове из ст. 1. и 2. овог члана, обављају у складу са овим законом и ИФАС–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

IV. ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

1. Појединачни финансијски извештаји

Члан 21

Правна лица и предузетници састављају и презентују годишње финансијске извештаје са стањем на дан 31.12. текуће године (редовни годишњи финансијски извештаји).

Правно лице и предузетник код кога настану статусне промене, саставља финансијске извештаје на дан утврђен одлуком о промени (ванредни финансијски извештаји).

Пословне промене настале између дана састављања финансијских извештаја и дана уписа у регистар обухватају се у пословним књигама новог правног лица или предузетника.

Финансијски извештаји се састављају и у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације, односно стечаја правног лица (ванредни финансијски извештаји).

Члан 22.

Финансијски извештаји у складу са *МРС/МСФИ*, односно *МСФИ за МСЕ* укључују:

- 1) Биланс стања;
- 2) Биланс успеха;

- 3) Извештај о новчаним токовима;
- 4) Извештај о променама на капиталу;
- 5) Напомене уз финансијске извештаје.

Имовина, обавезе и капитал, приходи и расходи других облика организовања (радне јединице, представништва, агенције и сл.) који немају својство правног лица, а обављају делатност у иностранству, уносе се у финансијске извештаје домаћег правног лица, које их је основало.

Предузетници немају обавезу састављања финансијских извештаја из тач. 3, 4. и 5. става 1. овог члана.

У циљу обезбеђења података за статистичка истраживања од државног значаја, правна лица и предузетници састављају и посебан извештај, по форми и садржини коју пропише орган надлежан за послове финансија.

Члан 23.

Форму и садржину финансијских извештаја у складу са *МРС/МСФИ*, односно *МСФИ за МСЕ* прописује:

- 1) за привредна друштва, задруге, предузетнике и друга правна лица; берзе и берзанске посреднике, орган надлежан за послове финансија;
- 2) за Народну банку Србије, банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове, Гувернер Народне банке Србије.

Члан 24.

Орган управљања правног лица, односно предузетник и Професионални рачуновођа одговорани су за припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја.

Финансијске извештаје потписује законски заступник правног лица, односно предузетник и Професионални рачуновођа, који има исправе о професионалној оспособљености, а који је одређен интерном регулативом за њихово састављање, непосредно или дигиталним потписом, уколико се извештаји формирају у електронском облику по стандарду XBRL.

2. Консолидовани финансијски извештаји

Члан 25.

Правна лица која имају контролу (матично правно лице) над једним или више правних лица (зависно правно лице), обавезна су да састављају и подносе консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји су извештаји економске целине, коју чине матично и сва зависна правна лица.

Изузетно, уколико збирна вредност имовине, односно прихода, матичног и зависних правних лица, без интерних трансакција, чине у смислу члана 4 и 5 овог закона мало правно лице, такво правно лице није у обавези да саставља, доставља и обелодањује консолидовани финансијски извештај.

3. Ревизија финансијских извештаја

Члан 26.

Ревизија финансијских извештаја обавезна је за велика правна лица, у смислу чл. 4. и 5. овог закона, за правна лица која састављају консолидовани финансијски извештај, као и за све емитенте који продају своје хартије од вредности, на организованом финансијском тржишту.

Емитенти хартија од вредности дужни су да објаве финансијске извештаје ревидиране за годину која претходи години у којој врше емисију.

V. ПРОФЕСИОНАЛНА РЕГУЛАТОРНА ТЕЛА

Члан 27.

Професионална регулаторна тела у смислу овог закона су Професионална организација из члана 2. став 4. и Комора привредних друштава лиценцираних за ревизију финансијских извештаја из члана 3. став 1. алинеја 15. овог закона.

Професионална организација је овлашћено професионално регулаторно тело за надзор над применом међународне професионалне регулативе, доношење, имплементацију и контролу примене националне професионалне рачуноводствене регулативе.

Професионална организација је овлашћена за вођење Именика професионалних рачуновођа из члана 3. став 1. алиније 12. овог закона и Регистра из члана 3. став 1. алиније 13. овог закона.

Професионална организација као чланица Међународне федерације рачуновођа (IFAC) и Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) има обавезу да штити јавни интерес, као колективно добро заједнице људи и институција којима професионалне рачуновође пружају услуге, како на националном тако и на међународном нивоу.

Заштиту јавног интереса професионална организација обавља кроз осмишљавање и примену програма контроле квалитета извршавања рачуноводствених услуга и то на нивоу професионалног рачуновође појединца, нивоу привредних друштава и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга и на нивоу професионалне организације чланице IFAC-а.

Професионална организација:

- ажурно преводи и објављује *МРС/МСФИ*, *МСФИ за МСЕ*, обезбеђује едукацију за њихову примену и врши надзор над њиховом применом, а у складу са програмом контроле квалитета пружања рачуноводствених услуга;
- ажурно преводи и објављује и активно ради на примени и поштовању *МСР*, и других стандарда и спроводи обуку и усавршавање за њихову примену;
- уводи и примењује IFAC-ов Етички Кодекс за професионалне рачуновође кроз ажурирање и објављивање превода, обезбеђење његове доступности, установљавање система и процедура истраживања случајева његовог кршења, као и предузимања одређених дисциплинских поступака ради јавног демонстрирања заштите јавног интереса;
- спроводи све међународне стандарде едукације и усаглашава националане програме едукације са њима;
- ажурно преводи и објављује Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор, едукује и врши надзор на њиховој примени и поштовању.

Професионална организација остварује своју функцију у складу са законом и актима професионалне и етичке саморегулативе.

Професионална организација подноси Влади Републике Србије годишњи извештај о реализацији овлашћења поверених овим законом најкасније четири месеца по завршетку календарске године.

Комора привредних друштава лиценцираних за ревизију финансијских извештаја (у даљем тексту: Комора) је овлашћено професионално регулаторно тело за вршење контроле рада привредних друштава регистрованих и лиценцираних за ревизију финансијских извештаја и за вођење Регистра привредних друштава за ревизију финансијских извештаја из члана 3. став 1. алиније 15. овог закона.

Комора подноси Влади Републике Србије годишњи извештај о реализацији овлашћења поверених овим законом најкасније четири месеца по завршетку календарске године.

VI. ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ

1. Поверавање вођења пословних књига, припрема и презентација финансијских извештаја

Члан 28.

Вођење пословних књига, припрему и презентацију финансијских извештаја правно лице и предузетник може поверити:

- 1) Професионалном рачуновођи који је у радном односу код правног лица, односно код предузетника чије се пословне књиге воде, а који испуњава услове из члана 29. овог закона;
- 2) привредном друштву или предузетнику, уговором сачињеним у писаној форми, а који има регистровану, претежну, делатност за пружање рачуноводствених услуга и који је уписан у Регистар из члана 3. став 1. алиније 13. овог закона.

Привредно друштво и предузетник регистрован за пружање рачуноводствених услуга за упис у Регистар, из члана 3. став 1. алиније 13. овог закона мора да испуњава и следеће услове:

- 1) да има запослено лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја које испуњава услове из члана 29. овог закона, или да предузетник, који непосредно обавља делатност пружања рачуноводствених услуга, испуњава услове из члана 29. овог закона;
- 2) да има одговарајући пословни простор за обављање делатности, у складу са условима које прописује министар надлежан за послове финансија;

3) да су оснивачи (ортаци, чланови, акционари) у привредном друштву за пружање рачуноводствених услуга Професионалне рачуновође које испуњавају услове из члана 29. овог закона, односно да је предузетник Професионални рачуновођа који испуњава услове из члана 29. овог закона.

Захтев за упис у Регистар доставља се професионалној организацији која води Регистар сагласно члану 3. став 1. алиније 13. овог закона, а уз захтев се достављају докази о испуњености услова из тач. 1, 2. и 3. става 2. овог члана.

Решење о одбијању уписа у Регистар, односно брисању из Регистра је коначно, а против њега може да се покрене управни спор.

Привредно друштво и предузетник из става 2. овог члана, може пружати и услуге ревизије финансијских извештаја у складу са чл. 30, 31. и 32. овог закона.

Привредно друштво и предузетник не може да врши ревизију финансијских извештаја код правног лица коме истовремено пружа услуге рачуноводства, односно вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

2. Професионална стручност лица одговорних за вођење пословних књига, припрему и презентацију финансијских извештаја

Члан 29.

Вођење пословних књига, припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја правног лица и предузетника, обавља Професионални рачуновођа из члана 3. став 1. ал. 8. и 9. овог закона, који има важеће исправе о професионалној оспособљености.

Исправе о професионалној оспособљености, у смислу овог закона су:

- 1) Сертификат о стеченом професионалном звању и
- 2) Лиценца о професионалној оспособљености.

Стицање професионалног звања, издавање и коришћење професионалних исправа уређено је националним рачуноводственим образовним стандардом РС 31 и IFAC–овим Етички кодексом за професионалне рачуновође.

Правно лице и предузетник интерном регулативом одређује, ниво професионалног звања лица одговорног за вођење пословних књига, припрему и презентацију финансијских извештаја.

3. Услуге ревизије финансијских извештаја

Члан 30.

Услуге ревизије финансијских извештаја пружају се у складу са овим законом, Међународним стандардима ревизије-МСР, Међународним стандардима ангажовања на прегледу, Међународним стандардима ангажовања на основу којих се пружа уверавање и IFAC–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Ревизију финансијских извештаја, правних лица из члана 26. овог закона, могу да врше овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође, запослене у привредним друштвима која су регистрована за пружања услуга рачуноводства и ревизије финансијских извештаја у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава и овим законом.

Ревизију финансијских извештаја правних лица, која нису обухваћена чланом 26. овог закона, могу да врше и овлашћене јавне рачуновође непосредно у виду самосталне професионалне делатности, као физичка лица регистрована за пружања услуга рачуноводства и ревизије финансијских извештаја у складу законом којим се уређује правни положај предузетника и овим законом.

Предузетник из става 3. овог члана може имати и запослене овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође за обављење послова ревизије финансијских извештаја.

4. Посебни услови за пружање услуга ревизије финансијских извештаја

Члан 31.

Привредна друштва и предузетници за пружање услуга ревизије финансијских извештаја, морају да испуњава и следеће услове:

- 1) да су оснивачи (ортаци, чланови, акционари) привредних друштава за пружање услуга ревизије финансијских извештаја овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође које поседују исправе из члана 29. став 2. овог закона, односно да је

предузетник који непосредно пружа услуге ревизије финансијских извештаја у виду самосталне професионалне делатности овлашћени јавни рачуновођа који поседују исправе из члана 29. став 2. овог закона;

- 2) да имају одговарајући пословни простор за обављање делатности, у складу са условима које прописује министар надлежан за послове финансија;
- 3) да имају и Лиценцу за услуге ревизије финансијских извештаја из члана 3. став 1. тач. 14. овог закона ако врше ревизију финансијских извештаја правних лица из члана 26. овог закона.

Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја издаје министарство надлежног за послове финансија и води Регистар издатих Лиценци за услуге ревизије финансијских извештаја.

Привредно друштво уз захтев за издавање Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја и упис у Регистар издатих Лиценци за услуге ревизије финансијских извештаја прилаже:

- 1) методолошки акт за обављање ревизије финансијских извештаја који је усклађен са *MCP*, Међународним стандардима ангажовања на прегледу, Међународним стандардима ангажовања на основу којих се пружа уверавање, *IFAC*-овим Етичким Кодексом за професионалне рачуновође и Међународним стандардом контроле квалитета и који нарочито садржи:
 - начин руковођења којим се наглашава значај поштовања основних принципа;
 - начин руковођења којим се установљава очекивање да ће чланови тима на ангажовању деловати у јавном интересу;
 - политике и процедуре примене и надзора контроле квалитета ангажовања;
 - документоване политике у вези са идентификовањем претњи које узрокују непоштовање основних принципа, процене значаја претњи и одређивање и примена заштитних мера којима ће се ове претње елиминисати или свести на разумну меру;
 - документоване политике у вези са независношћу које се односе на идентификовање претњи које узрокују непоштовање основних принципа, процену значаја претњи

и одређивање и примену заштитних мера којима ће се ове претње елиминисати или свести на разумну меру;

- документоване интерне политике и процедуре којима се захтева поштовање основних принципа;
- политике и процедуре надзора и управљања зависношћу од прихода једног клијента.
- политике и процедура подстицања особља да извести више руководство фирме о недоумицама и забринутости у вези са поштовањем основних принципа;
- политике и процедуре којима се онемогућава утицај на исход ангажовања појединцима који нису чланови тима;
- правовремена комуникација у вези са политикама и процедурама фирме, укључујући све измене, према свим партнерима и професионалним персоналом, као и одговарајућа обука и образовање везано за такве политике и процедуре.
- одређивање члана вишег нивоа менаџмента одговорног за надгледање адекватности функционисања система контроле квалитета;
- информисање партнера и професионалног особља о клијентима којима се врши ревизија финансијских извештаја као и њиховим повезаним правним лицима у односу на које морају бити независни.
- дисциплински механизам којим се унапређује поштовање политика и процедура;

2) списак овлашћених јавних рачуновођа и овлашћених рачуновођа који ће бити запослени у привредном друштву регистрованом за ревизију финансијских извештаја, а који су уписани у Именик професионалних рачуновођа;

3) изјаву да оснивачи не обављају јавне функције;

4) доказе о испуњености услова из тач. 1. и 2. става 1. овог члана.

Министарство надлежно за послове финансија дужно је да одлучи о захтеву за издавање Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја, у року од 15 дана од дана његовог подношења, односно да подносиоцу захтева у том року изда Лиценцу за услуге ревизије финансијских извештаја или захтев решењем одбије, а ако у прописаном року не одлучи сматраће се да је захтев усвојен и да

је подносилац захтева уписан у Регистар о издатим Лиценцама за услуге ревизије финансијских извештаја.

Министарство надлежно за послове финансија доноси решење о одузимању Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја привредном друштву регистрованом за пружања услуга ревизије финансијских извештаја уколико престане да испуњава један од услова прописан овим законом, осим ако у року од три месеца од дана настанка промене отклони те недостатке.

Решење о одбијању, односно о одузимању Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја је коначно, а против њега може да се покрене управни спор.

Привредна друштва која пружају услуге ревизије финансијских извештаја правних лица из члана 26. овог закона и која поседују Лиценцу за услуге ревизије финансијских извештаја чланови су Коморе која води регистар из члана 3. став 1 тач. 15. овог закона.

5. Правила ревизије финансијских извештаја

Члан 32.

Надлежни орган правног лица обвезника ревизије финансијског извештаја, одлучује о избору привредног друштва за ревизију финансијског извештаја, у складу са законом.

Услуге ревизије финансијског извештаја се пружају на основу закљученог уговора, у писаној форми, између привредног друштва за ревизију финансијских извештаја и правног лица.

Уговор из предходног става се закључује на период који не може бити краћи од 3 (три) године ни дужи од 6 (шест) година и не може се у овом периоду раскинути вољом клијента изузев, ако клијент изгуби статус обвезника ревизије финансијског извештаја или на основу правоснажне одлуке суда.

Привредно друштво за ревизију финансијских извештаја обавезно је да се осигура од одговорности за штету коју може да проузрокује изражавањем неадекватног мишљења због непоштовања законске и професионалне регулативе.

Надзор примене члана 30. до 33. овог закона, врши министарство надлежно за послове финансија или орган односно организација коју

овласти по основу прописа који доноси министар надлежан за послове финансија.

6. Лица одговорна за извештаје о ревизији финансијских извештаја

Члан 33.

Овлашћени јавни рачуновођа је независно професионално стручно лице које одговара за правилност обављања услуга ревизије финансијских извештаја, састављање извештаја и изражавање мишљења.

Стицање професионалног звања овлашћени јавни рачуновођа и издавање и коришћење професионалних исправа уређено је националним рачуноводствено–образовним стандардом РС 31.

VII. ДОСТАВЉАЊЕ И ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Члан 34.

Финансијске извештаје, у једном примерку, правна лица и предузетници дужни су да, најкасније до краја фебруара текуће године за претходну годину, доставе Пуреској управи, која врши обраду и контролу свих извештаја и објављује основне податке о финансијском стању и резултатима пословања правних лица и предузетника и о лицима одговорним за њихово састављање.

Уз потпис финансијских извештаја Професионални рачуновођа уписује број лиценце о професионалној оспособљености.

Правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са чланом 21. ст. 2. и 4. овог закона, исте достављају у року од 60 дана од дана на који се састављају.

Правна лица која врше консолидовање финансијских извештаја и која имају пословне јединице у иностранству, дужна су да усвојене консолидоване финансијске извештаје, за предходну годину, доставе органу из става 1. овог члана, најкасније до 31. марта текуће године.

Члан 35.

Правна лица и предузетници дужни су да, на захтев органа овлашћеног чланом 37. овог закона, омогуће увид у пословне књиге као и у усвојене и оверене финансијске извештаје са извештајем о ревизији финансијских извештаја (уколико постоји обавеза вршења ревизије) на прописаним обрасцима или на обрасцима који се формирају путем

електронских порука, по стандарду XBRL, потписаних дигиталним потписом, са циљем остваривања њихових контролних функција.

Члан 36.

Обвезници ревизије финансијских извештаја из члана 26. став 1. овог закона обавезни су да финансијске извештаје за претходну годину, заједно са мишљењем ревизора (скраћени извештај), обелодане најкасније до 30. јуна текуће године на својој web страници или интернет сајта професионалне организације, или другом гласилу, по правилу у XBRL формату сходно техничким препорукама IFAC–а везано за објављивање таквих извештаја.

VIII. ЗАКОНСКА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОНТРОЛА И НАДЗОР

1. Контрола

Члан 37.

Контролу примене овог закона и подзаконских прописа којима се уређује рачуноводство врши министарство надлежно за послове финансија, односно орган пореске управе у редовном поступку контроле финансијских извештаја.

Начин и услове вршења контроле из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија.

Контролу квалитета рада Професионалних рачуновођа у јавној пракси из члана 29. и привредних друштава и предузетника из члана 28. став 2. овог закона, по Међународном стандарду контроле квалитета, *IFAC*–овом Етичком кодексу за професионалне рачуновође и другој професионалној регулативи, врши професионално регулаторно тело, из члана 27. став 2. овог закона.

Одговорност за квалитет обављених услуга рачуноводства имају привредна друштва и предузетници за рачуноводство и за ревизију финансијских извештаја, у складу са *IFAC*–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Контролу квалитета рада привредног друштва за ревизију финансијских извештаја врши Комора, а надзор над применом члана 30. до 33. овог закона, као и над радом Коморе врши министарство надлежно за послове финансија.

Контролу и надзор у складу са овим чланом врше лица - Професионалне рачуновође, која имају важеће професионалне исправе овлашћеног јавног рачуновође или овлашћеног рачуновође, запослено код органа из става 1. овог члана, односно организације из става 3. овог члана.

Извештаји о извршеној контроли квалитета рада привредног друштва за ревизију финансијских извештаја достављају се независном надзорном телу из члана 38. овог закона, које са образложењем обавештава министарство надлежно за послове финансија.

Пореска управа или други орган кога одреди Министар финансија врши контролу пословања привредног друштва лиценцираног за ревизију финансијских извештаја.

2. Надзор

Независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство

Члан 38.

Ради праћења примене овог закона, орган надлежан за послове финансија формира независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство (у даљем тексту: Савет).

Савет се састоји од 15 чланова, које делегирају:

1) Министарство надлежно за послове финансија	2 члан
2) Пореска управа	1 члан
3) Орган из члана 34. став 1. овог закона	1 члан
4) Народна банка Србије	1 члан
5) Комисија за хартије од вредности	1 члан
6) Професионална организација из члана 2. став 4. овог закона	1 члан
7) Удружење прпужалаца рачуноводствених услуге	1 члан
8) Комора привредних друштава лиценцираних за ревизију финансијских извештаја	1 члан
9) Асоцијација привредних друштава и предузетника произвођача рачуноводствених софтвера	1 члан
10) Асоцијација интерних ревизора	1 члан
11) Друштво професионалних проценитеља	1 члан
12) Привредна комора Србије	1 члан
13) Економски факултети	1 члан
14) Независни рачуноводствени експерт, кога именује Савет	1 члан

Најмање две трећине чланова Савета морају бити Професионалне рачуновође.

Савет бира председника на предлог министра надлежног за послове финансија.

Мандат чланова Савета траје четири године.

Финансијска средства за спровођење плана и програма рада Савета обезбеђује министарство надлежно за послове финансија.

Трошкове ангажовања чланова Савета сnose ентитети-предлагачи из става 2. за своје представнике.

Права и обавезе Савета су да:

- сарађује са надлежним министарством и другим државним органима ради доношења предлога што квалитетнијих законских и подзаконских аката из области рачуноводства;
- прати рад на доношењу и примени закона и подзаконских аката и предлаже надлежним органима одговарајућа решења;
- иницира измене и допуне прописа о рачуноводству и финансијском извештавању;
- сарађује са професионалним регулаторним телима и предлаже приоритетне активности за доношење и примену законске и професионалне регулативе;
- даје мишљење у вези предлога правилника о контном оквиру и садржини рачуна из члана 14. став 4. овог закона, као и о предлогу форме и садржине финансијских извештаја из члана 23. овог закона;
- прати рачуноводствену и професионалну регулативу на глобалном нивоу и предлаже потребну хармонизацију;
- даје мишљење о предлогу, професионалне организације, о минималним ценама рачуноводствених услуга, услуга ревизије финансијских извештаја и консалтинг услуга;
- сачињава мерила за утврђивање минималних износа осигурања привредних друштава за ревизију финансијских извештаја, и за друге послове, по захтеву министарства надлежног за послове финансија;
- врши независни надзор над применом члана 37. овог закона и даје предлоге за одузимање Лиценце за услуге ревизије финансијских извештаја привредним друштвима за ревизију финансијских извештаја;

- даје сагласност на програм контроле квалитета пружања рачуноводствених услуга
- даје мишљења у вези са специфичним националним стандардима.

Надлежно министарство обезбуђеје пословни простор за активности Савета, као и лица за обављање административно техничких послова.

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Новчаном казном од _____ до _____ динара казниће се за привредни преступ правно лице:

1) ако одредбе овог закона не примењује на правна лица и друге облике организовања који су основани у иностранству (члан 1. став 3);

2) ако се не разврста у мала, средња или велика правна лица у складу са прописаним критеријумима (члан 4);

3) ако интерном регулативом не уреди организацију рачуноводственог система на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа (члан 7. став 1);

4) ако не пропише интерне рачуноводствене контролне поступке, не одреди лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављања исправе о пословној промени, не уреди кретање рачуноводствених исправа и не утврди рокове за њихово достављање на даљу обраду (члан 7. став 2);

5) ако не користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно националном рачуноводственом стандарду који регулише рачуноводствени софтвер (члан 7. став 3);

6) ако евидентирање пословних промена не врши на основу одговарајуће рачуноводствене исправе сачињене у складу са чланом 8. овог закона;

7) ако не одреди лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа (члан 9);

8) ако пословне књиге не води по систему двојног књиговодства и на начин предвиђен овим законом (чл. 10, 11, 12. и 13);

9) ако не закључи пословне књиге у законом прописаним роковима (члан 13);

10) ако пословне књиге не води уредно и ажурно и ако не обезбеди да лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа, као и лица која воде пословне књиге, то врше у законом предвиђеним роковима (члан 15);

11) ако не чува финансијске извештаје, рачуноводствене исправе и пословне књиге на начин и према роковима утврђеним овим законом (члан 16);

12) ако пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја не изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама (члан 17. став 4);

13) ако не изврши попис имовине и обавеза у смислу овог закона (чл. 17 и 18);

14) ако не изврши усаглашавање потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја (члан 19. став 1)

15) ако поверилац дужнику не достави попис ненаплаћених рачуна, односно ако дужник не провери своју обавезу и о томе обавести повериоца (члан 19. став 2);

16) ако за вредновање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја не примењује Међународне рачуноводствене стандарде / Међународне стандарде финансијског извештавања (члан 20);

17) ако не састави финансијске извештаје на законом прописан начин и у законом предвиђеним случајевима и роковима (чл. 21. и 22);

18) ако не састави консолидовани финансијски извештај (члан 25);

19) ако не изврши ревизију финансијских извештаја (члан 26);

20) ако врши рачуноводствене послове, а не испуњава услове за обављање тих послова, утврђене овим законом (члан 28);

21) ако вођење пословних књига, припремање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја повери лицу, правном лицу или предузетнику који не испуњава услове предвиђене овим законом (чл. 28. и 29);

22) ако, као привредно друштво које је овлашћено за ревизију финансијских извештаја, повери обављање послова ревизије финансијских извештаја лицу које не испуњава услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 2);

23) ако, као привредно друштво које је овлашћено за ревизију финансијских извештаја закључи уговор о пружању услуга супротно одредбама члан 32. ст. 2. и 3;

24) ако, као привредно друштво које је овлашћено за ревизију финансијских извештаја, не испуњава прописане услове за обављање те делатности (члан 31);

25) ако се, као привредно друштво које је овлашћено за ревизију финансијских извештаја, не осигура од одговорности за штету коју може да проузрокује израженим мишљењем ревизора или ако обавља ревизију финансијских извештаја код правних лица код којих постоји сукоб интереса (члан 32. став 4);

26) ако не достави финансијске извештаје у законом предвиђеним роковима (чл. 34. и 36);

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од _____ до _____ динара.

Члан 40.

Новчаном казном од _____ до _____ казниће се за прекршај предузетник:

1) ако интерном регулативом не уреди организацију рачуноводственог система на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа (члан 7. став 1);

2) ако не пропише интерне рачуноводствене контролне поступке, не одреди лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправе о пословној промени, не уреди кретање рачуноводствених исправа и не утврди рокове за њихово достављање на даљу обраду (члан 7. став 2);

3) ако евидентирање пословних промена не врши на основу одговарајуће рачуноводствене исправе сачињене у складу са чланом 8. овог закона;

4) ако пословне књиге не води по систему простог или двојног књиговодства на начин предвиђен овим законом (чл. 10, 11, 12. и 13);

5) ако пословне књиге не води уредно и ажурно и ако не обезбеди да лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа и лица која воде пословне књиге то врше у предвиђеним законским роковима (члан 15);

6) ако финансијске извештаје и пословне књиге не чува у законом прописаном року (члан 16);

7) ако пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја не изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама (члан 17. став 4);

8) ако не изврши попис имовине и обавеза у смислу овог закона (чл. 17. и 18.);

9) ако не изврши усаглашавање потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја (члан 19. став 1);

10) ако за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја не примењује Међународне рачуноводствене стандарде / Међународне стандарде финансијског извештавања (члан 20);

11) ако не састави финансијске извештаје на законом прописани начин и у законом предвиђеним случајевима и роковима (чл. 21. и 22);

12) ако врши рачуноводствене послове, а не испуњава услове за обављање тих послова утврђене овим законом (члан 28);

13) ако вођење пословних књига, припремање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја повери лицу, правном лицу или предузетнику који не испуњава услове предвиђене овим законом (чл. 28. и 29);

14) ако, као предузетник који се бави вршењем услуга ревизије финансијских извештаја непосредно обавља послове ревизије финансијских извештаја, а не испуњава прописане услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 3) ;

15) ако, као предузетник који се бави вршењем услуга ревизије финансијских извештаја, послове ревизије финансијских извештаја повери лицу које не испуњава услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 4) ;

16) ако, као предузетник који се бави вршењем услуга ревизије финансијских извештаја, не испуњава прописане услове за обављање те делатности (члан 31);

17) ако у законом предвиђеним роковима не достави финансијске извештаје (чл. 34. и 36).

Х. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла професионална звања по националном рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, рачуновођа, самостални рачуновођа, овлашћени рачуновођа и овлашћени јавни рачуновођа, односно одговарајуће професионално звање у рачуноводству, полагањем по основу члана 66. или признавањем на основу члана 72. Закона о рачуноводству ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96 и 71/99), професионална организација, на лични захтев, у складу са овим законом и националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, уписаће у одговарајући Именик професионалних рачуновођа.

Лица која поседују сертификат или решење ревизора и овлашћеног ревизора, професионална организација, у складу са овим законом и националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, на лични захтев, уписаће у Именик професионалних рачуновођа - носилаца професионалних звања овлашћених рачуновођа, односно овлашћених јавних рачуновођа.

Професионалне рачуновође из става 1. и 2. овог члана, уколико нису оствариле потребан ниво професионалне оспособљености кроз континуирану едукацију, непрекидно, у претходних пет година од дана ступања на снагу овог закона, обавезне су да, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона, положи тест провере знања о познавању *МРС/МСФИ*, *МСР* и друге професионалне регулативе, пред испитном комисијом професионалне организације на чији састав даје сагласност министар надлежан за послове финансија.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла професионално звање овлашћени рачуновођа у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31 и који поседују важеће исправе о професионалној оспособљености сагласно члану 29. став 2. овог закона, могу да обављају послове ревизије финансијских извештаја, састављање ревизорског извештаја и изражавање мишљења, најдуже пет година од дана ступања на снагу овог закона, у ком року су дужна да стекну професионално звање овлашћени јавни рачуновођа сагласно члану 33. став 2. овог закона.

Привредна друштва и предузетници регистровани за обављање послова рачуноводства дужни су да ускладе своје пословање са

одредбама члана 28. став 2. тачка 1) овог закона у року од 3 месеца, а са одредбом члана 28. став 2. тач. 2) и 3) у року од 2 године од дана ступања на снагу овог закона.

Привредна друштва за пружање услуга ревизије финансијских извештаја дужна су да своје пословање ускладе са одредбама члана 31. овог закона, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Комора овлашћених ревизора, основана Законом о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр 46/2006, 111/2009) дужна је да свој статут и друга општа акта усклади са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Професионална организација из члана 2. став 4. овог закона је дужна да свој статут усклади са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

На одредбе статута, професионалне организације из члана 2. став 4. овог закона, које се односе на вршење поверених послова сагласност даје министарство надлежно за послове финансија.

Члан 42.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46/06 и 111/09).

Члан 43.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Београд, 2011.

